

Mýtus konce

K článku Kateřiny Smejkalové, Listy 6/2019

Autorka uvádí, že současný „totální kapitalismus“, vyplývající z doktríny *neoliberalismu*, absolutizuje funkci trhu a prakticky odmítá státní regulaci. Zastánci této koncepce jsou přesvědčeni, že trh je tím nejlepším aktérem společenské koordinace a roli státu je třeba co nejvíce umenšit¹. Pojem *svobody* je tu chápán jako svoboda podnikání, bez ohledu na devastující účinky pro společnost: polovina veškerého bohatství se dostala do vlastnictví 26 nejbohatších lidí planety. Ti, kteří neuspěli v tvrdé soutěži a propadli se až na dno společnosti, si za to údajně mohou sami; až zbohatnou ti úspěšní, *prokape* se něco z jejich bohatství až k nim dolů...

Zájmy chudých lidí by měly hájit tradiční levicové strany, ty však nebyly schopny vytvořit vlastní koncepci společenského vývoje a v současné situaci totálně selhaly. Dle autorky to může souviset s provázaností politiky s ekonomickou sférou².

Dalším problémem současného vývoje je rozvoj mocných mezinárodních korporací. Jejich vliv často převažuje nad demokraticky zvolenými vládami národních států. Tyto korporace navíc často skupují vlivná média.

Pro nás pamětníky tato problematika silně připomíná to, co jsme studovali na fakultě³ v druhém ročníku v rámci marxistické *politické ekonomie*. Pro nás byl marxismus jakýmsi náboženstvím, zatímco nyní je u nás v *mainstreamových médiích* odmítáno všechno, co nějak souvisí s komunismem. V Německu i jinde v západní Evropě je Karel Marx stále uznáván jako jedna velikých osobností XIX století.

Článek Kateřiny Smejkalové je svým obsahem velice aktuální. Autorka píše neotřelým slohem s dlouhými souvětími, kterými se musí čtenář „prokousat“. Snad by nebylo od věci na jeho znění ještě zapracovat.

V Davli-Sloupě, 26.12. 2019

Jan Matys

1 „Stát je ten nejhorší hospodář“

2 Jako příklad se nabízí Babišův AGROFERT a „Čapí hnízdo“

3 Fakulta technické a jaderné fyziky ČVUT